

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΛΟΓΟΣ

Κονδύλη 1 • Μαρούσι • Τ.Κ. 15122
Τ: 210 8062033, 210 8062017
Ε: front.logos@gmail.com
www.front-logos.gr

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
2019

ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Exclūsus ab insidiatōribus Caligulae, recesserat in diaetam, cui nomen est Hermaeum. Paulo post rumōre caedis exterritus prorepsit ad solarium proximum et inter vela praetenta foribus se abdidit. Discurrens miles pedes eius animadvertit.

Tandem puella, longā morā standi fessa, rogāvit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: «ego libenter tibi meā sede cedo». Hoc dictum paulo post res ipsa confirmāvit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amāvit; postea is puellam in matrimonium duxit.

Caesar ex captīvis cognoscit quae apud Cicerōnem gerantur quantōque in periculo res sit. Tum cuidam ex equitibus Gallis persuādet ut ad Cicerōnem epistulam deferat. Curat et providet nē, interceptā epistulā, nostra consilia ab hostibus cognoscantur.

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των παραπάνω κειμένων.

Μονάδες 40

Αφού διώχθηκε από τους δολοφόνους του Καλιγούλα, είχε καταφύγει σε θερινή κατοικία, της οποίας το όνομα είναι Ερμαίο. Λίγο αργότερα, επειδή τρόμαξε από τα νέα της σφαγής, σύρθηκε προς το πιο κοντινό λιακωτό και κρύφτηκε ανάμεσα στις κουρτίνες, που κρέμονταν στις πόρτες.

Τελικά η κοπέλα, κουρασμένη απ' τη (μεγάλη διάρκεια της ορθοστασίας) πολλή ορθοστασία, ζήτησε απ' τη θεία της να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση της. Τότε η Καικιλία είπε στην κοπέλα: «Εγώ πρόθυμα σου παραχωρώ τη θέση μου». Αυτό το λόγο επιβεβαίωσε μετά από λίγο η ίδια η πραγματικότητα. Πέθανε δηλαδή η Καικιλία, την οποία, όσο ζούσε, ο Μέτελλος αγαπούσε πολύ· αργότερα αυτός παντρεύτηκε την κοπέλα.

Ο Καίσαρας μαθαίνει από τους αιχμαλώτους τι συμβαίνει στο στρατόπεδο του Κικέρωνα και σε πόσο μεγάλο κίνδυνο είναι τα πράγματα. Τότε πείθει κάποιον από τους Γαλάτες υπείς να

μεταφέρει μια επιστολή στον Κικέρωνα. Φροντίζει και προνοεί να μην μαθευτούν τα σχέδιά μας από τους εχθρούς, αν αρπάξουν την επιστολή.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

B1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

nomen : την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού

caedis : τη γενική του πληθυντικού αριθμού

vela : την κλητική του πληθυντικού αριθμού

foribus : την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού

puellae : την ίδια πτώση στον άλλον αριθμό

sede : τη γενική του πληθυντικού αριθμού

Hoc : την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος

res : την αφαιρετική του ενικού αριθμού

cuidam : την αιτιατική του ενικού αριθμού στο ουδέτερο γένος

nostra : την ονομαστική του ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος.

Μονάδες 10

nomina

caedium (caedum)

vela

fores

puellis

sedum

hae

re

quiddam

nostra

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

B1β. Να γράψετε για τις παρακάτω λέξεις:

proximum : τον αντίστοιχο τύπο στον συγκριτικό βαθμό

longā : τον αντίστοιχο τύπο στον συγκριτικό βαθμό

libenter : τον υπερθετικό βαθμό

multum : τον συγκριτικό και τον υπερθετικό βαθμό.

Μονάδες 5

propius

longiore

libentissime

plus / plurimum

B2α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

- recesserat** : την αφαιρετική του σουπίου
prorepsit : το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
animadvertit : την ονομαστική του ενικού αριθμού της μετοχής του ενεστώτα στο θηλυκό γένος
rogāvit : το ίδιο πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
dixit : το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
gerantur : το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην παθητική περιφραστική συζυγία (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο του ρήματος)
sit : το γ' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα
persuādet : το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή
deferat : το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή και την αφαιρετική του γερουνδίου.

Μονάδες 10

recessu

prorepunt

animadvertens

roget

dic

gerenda sunt

sunto

persuaserunt/-ere

defer / deferendo

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΛΟΓΟΣ

B2β. **mortua est:** να γράψετε το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική όλων των χρόνων (όπου είναι αναγκαίο, να λάβετε υπόψη το υποκείμενο του ρήματος).

Μονάδες 5

moriatur

moreretur

moritura sit
mortua sit
mortua esset

Γ1α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις:

ab insidiatōribus : είναι..... στο

cui : είναι..... στο.....

standi : είναι..... στο

Μονάδες 6

ab insidiatoribus: είναι εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου (έμψυχο) στη μετοχή **exclusus**

cui: είναι δοτική προσωπική κτητική στο **est**

standi: είναι απρόθετη γενική γερουνδίου ως γενική αντικειμενική στο **morā**

Γ1β. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και την παθητική σε ενεργητική:

«... **ut [Gallus] ad Cicerōnem epistulam deferat**» (μονάδες 3).

«... **nē nostra consilia ab hostibus cognoscantur**» (μονάδες 4).

Μονάδες 7

ut a Gallo ad Ciceronem epistula deferatur

ne nostra consilia hostes cognoscant

Γ1γ. «**ad solarium**»: να μετατρέψετε τον προσδιορισμό του τόπου, ώστε να εκφράζεται η απομάκρυνση από τόπο.

Μονάδες 2

de / ex / ab solario

Γ2α. Στο δεύτερο κείμενο («**Tandem [...] duxit**»), αφού εντοπίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις, να τις καταγράψετε στο τετράδιό σας (μονάδες 3) και να αναγνωρίσετε το είδος τους (μονάδες 3).

Μονάδες 6

«**ut sibi paulisper loco cederet**»: δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική πρόταση.

«**quam Metellus multum amavit**»: δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση στο «Caecilia».

«**dum vixit**»: δευτερεύουσα χρονική επιρρηματική πρόταση.

Γ2β. «**quae apud Cicerōnem gerantur**»: να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 2).

Μονάδες 3

Πρόκειται για μια δευτερεύουσα ουσιαστική πλάγια ερωτηματική πρόταση μερικής αγνοίας και εκφέρεται με υποτακτική, όπως όλες οι πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις επειδή η εξάρτησή της δίνει μια υποκειμενική χροιά. Συγκεκριμένα με υποτακτική Ενεστώτα *gerantur*, καθώς εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου *cognoscit* και σύμφωνα με τους κανόνες της Ακολουθίας των Χρόνων δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

Γ2γ. «**[Claudius] inter vela praetenta foribus se abdidit**»: να αναδιατυπώσετε την πρόταση χρησιμοποιώντας ως υποκείμενο το «tu» και κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές.

Μονάδες 2

Tu inter vela praetenta foribus te abdidisti

Γ2δ. «**exterritus**»: να αναλύσετε τη μετοχή σε δύο προτάσεις έτσι, ώστε η μία να εκφράζει αντικειμενική αιτιολογία (μονάδες 2) και η άλλη το αποτέλεσμα μιας εσωτερικής λογικής διεργασίας (μονάδες 2).

Μονάδες 4

⓪ **quod is exterritus erat** (αντικειμενική αιτιολογία)

⓪ **cum is exterritus esset** (αιτιολογία ως αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας)